

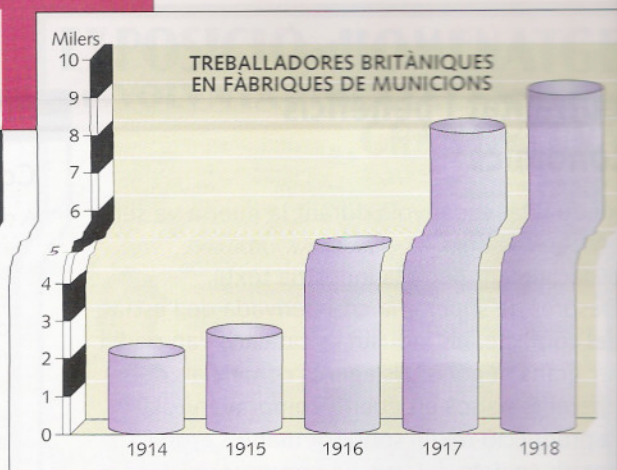

La dona en la Guerra del 14

Un efecte desitjat d'una causa no desitjable

Durant la Gran Guerra es van mantenir mobilitzats de manera simultània més de vint milions de soldats a tot Europa. En conseqüència, als països bel·ligerants es va produir una manca de mà d'obra, la qual cosa va accelerar la incorporació massiva de la dona al món del treball: n'hi va haver que es van fer càrrec de petites empreses familiars i van començar a treballar d'impressores, fusteres o ferreres; d'altres van substituir els homes als bancs, els comerços i les oficines.

Però la guerra era una maquinària infernal que, a més d'éssers humans, devorava equipaments, armes i municions. Per aprovisionar els exèrcits calia que les fàbriques treballessin amb el màxim rendiment. I aquesta va ser la causa principal del fet que centenars de milers de dones comencessin a treballar a les indústries en tasques de torneres, fresadores, maquinistes, químiques, muntadores d'obusos, hèlixs i fusells, empaquetadores de municions, etc. Quan va acabar la guerra, a França i Alemanya més del 40 % dels treballadors metal·lúrgics eren dones. El mateix fenomen, tot i que a petita escala, es podia observar a altres sectors i països. S'havia produït, per causes no desitjades, un efecte desitjable.

Les «Munitionnettes»

«Hem guanyat la guerra gràcies a les nostres dones», escrivia un diari parisenc l'any 1919. I no li faltava raó, perquè van ser les dones les qui, en gran manera, van fer funcionar la indústria de la guerra i les qui van garantir concretament la fabricació de municions. Per aquest motiu, aquestes operàries van rebre el nom afectuós de «Munitionnettes».

Feines dures, horaris extenuants

Moltes de les feines desenvolupades per dones eren d'una duresa extrema: carregadores de molls, mecàniques del metro de París, portadores en una coqueria, etcètera.

Les jornades laborals eren llargues i extenuants, i arribaven fins a les setanta hores setmanals. A més, moltes dones hi havien d'afegir les hores que utilitzaven per fer les feines domèstiques.

DOCUMENT 1

BÉCASSINE: la dona que ajudava els soldats i feia amables les imatges de la guerra

Bécassine era l'heroïna d'una tira de dibuixos que es publicava a França durant la guerra en les pàgines del setmanari *La semaine de Suzette*. Oferia una imatge amable del conflicte: la mort no existia, el risc quedava ocult i es presentava el soldat com un amic que, sense explicar-ne mai la causa, era a l'hospital, on es recuperava de les ferides. Bécassine hi sortia sempre parlant amicalment amb tothom, explicant acudits, minimitzant els mals pronòstics de la malaltia, etc.

La fotografia que va commoure Europa

Grup de joves romaneses que treballaven en una fàbrica britànica establerta a Itàlia durant la guerra.

El fotògraf les va fer posar de manera que, en comptes dels fills de la vida, semblava que bressolessin les granades de la destrucció.

ACTIVITATS I QÜESTIONS

Fets

- Quantes dones es van incorporar al treball industrial durant la guerra? Quines tasques hi van desenvolupar? Qui eren les «Munionnettes»?
- Com era la vida de la dona a la llar durant la guerra?

Opinions

- Creus que el moviment feminista va experimentar un avanç amb la guerra? Et sembla que la guerra va ser positiva per aquest motiu?

Documents

- Quines preocupacions aclaparaven les dones que tenien familiars al front?
- Com rebien informació del que passava al front?
- Quin paper assumeix Bécassine davant de l'opinió pública?

DOCUMENT 2

La carta

A l'esposa de J. Mott

Vam arribar el dia 6 d'agost i vam ocupar dos turons; a trenc d'alba del dia 7 vam avançar a través d'una plana oberta, a l'esquerra del llac Salat, i vam rebre un bombardeig terrible. Vam arribar a un petit turó, amb la part superior plana, i uns dos-cents metres més endavant van ferir el capità. En arribar a aquell punt vam rebre la part pitjor, i a uns cinquanta metres de distància vaig veure caure el capità i cinc homes més, greument ferits. No sabia dir si va ser metralla o una granada comuna, però crec que és més probable que fos metralla, perquè és el que fan servir més. El foc era tan intens que ningú no podia arribar fins al capità, i no crec que visqués gaire, és a dir que no és possible per la manera com van ferir-lo. Després el vam enterrar. Quan a la tarda tot es va calmar, vam posar una creu sobre la seva tomba i l'enterrament va ser tan bo com podria ser-ho aquí. Bé, crec que li he dit tot el que sé sobre el capità Mott. Tant de bo hagués pogut donar-li notícies millors; m'acomio de vostè tot saludant-la cordialment.

Soldat A. Thompson
Batalló 6Y i L
Hospital de la Creu Roja
Thirsk Yorks

A les seves ordres
Soldat Thompson